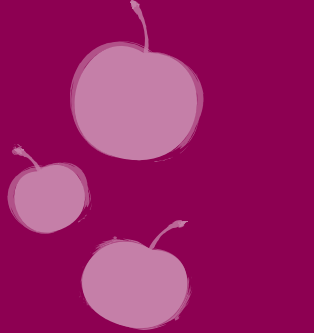

بکدالوچه

چگونه دختریازده تاسیزده ساله ام رابه نماز دعوت کنم؟

● دختر هنرمند

● دختر قهرمان

● دست شما درد نکند!

● پیدا و پنهان

● دختر هنرمند

ریحانه جون این چیه؟

وای! به به چقدر زیباست؟! چادره؟

آفرین عزیزم! کار خیلی خوبی می کنی. ببینم این همون چادر خوشگلِت نیست که بابا برای خریده بود؟

بله همونه.

تو این مدت یه ماه که هر روز درِ اتاقتو می بستی و صدات در نمی اومد داشتی اینو گلدوزی می کردی؟

آفرین! دختر من یه هنرمند تمام عیاره.

دختران به صورت فطری هنرمندند و دوست دارند هنر خود را به دیگران ارائه کنند. ذوق دخترانه در هنرهایی مثل دوزندگی بافندگی، نقاشی، تزیین و امثال آن خود را به خوبی نشان می دهد. دوره نوجوانی اوج گرایش‌های هنری دخترانه و همچنین موقع جهت‌گیری استعدادهای درونی اوست. برخلاف پسران، یک دختر هویت دخترانه خود را با همان گرایش‌های ذوقی و هنری می‌یابد، او گمشده خود را در میان آثاری جستجو می‌کند که در کارهای ذوقی، منظم، هدفمند و زیبا از خود برجای می‌گذارد. یک دختر در سنین نوجوانی از استعدادهای خود و از هنر و خلاقیت خود به شکل جدی‌تری استفاده می‌کند. او به مسائل جدی فکر می‌کند و دوست دارد که مسائل مورد نظر وی از طرف دیگران، مخصوصاً والدین خانواده جدی گرفته شود. این فضا فرصت خوبی فراهم می‌کند که ما دست به یک معامله نامحسوس با فرزند خودمان بزنیم؛ معامله‌ای که اگر درست انجام شود، سراسر سود است و زینانی در آن نیست. ما در این این معامله از سرمایه استعدادها و خلاقیت‌های دخترانمان به نفع خودش استفاده می‌کنیم و در عوض ضمن افزایش اصل این سرمایه، او را به سرمایه مهم‌تر، یعنی ارتباط با خدا می‌رسانیم.

هنر ما در این است که اولاً: به وی کمک کنیم تا ایده های معنوی زیادی داشته باشد. برای تولید یک اثر هنری، ذهن و دلش به موضوع ارتباط با خدا و دوستی و محبت او مشغول شود. ثانیاً: به مرور برایش تفهیم کنیم که هرچند ارتباط با خدا می تواند شیوه های مختلفی داشته باشد و هرچند که هر کسی با توجه به شخصیت و استعدادهایش به گونه‌ای با خدا حرف می‌زند، در عین حال بهترین، کامل‌ترین و مفیدترین روشی که انسان می‌تواند با استفاده از آن به خدا نزدیک شود، نماز است. نماز روشی است که هر انسانی با هر موقعیتی، اگر به صورت صحیح و مورد قبول انجام دهد، حتماً با خدا مرتبط می شود و خدا هم این روش را تأیید کرده، بلکه ما را به آن امر کرده است.

ممکن است ما بتوانیم با استفاده از این روش به هنرهای دخترانه وی جهت داده، آن را به گونه ای با نماز مرتبط کنیم، وقتی ذهن دختر ما در این سمت مشغول شود، ضمن تولید یک اثر هنری، خود به خود دلش هم با نماز مأنوس خواهد شد.

حسن جعفریان

● دختر قهرمان

دخترم می دونی لا حول و لا قوة الا بالله یعنی چی؟

اگه بتونی تو این مسئله تحقیق کنی و جواب کاملشو برام بیاری، یه جایزه خوب برات دارم

آخ جون! چشم باباجون! حتما تحقیق می کنم.

فقط بگو که چیکار باید بکنم؟

حالا غذاتو بخور تا بعدا بهت بگم که چیکار باید بکنی.

دختران از همان ابتدا نسبت به خود حساس تر از پسران هستند، این حساسیت در سنین نوجوانی به مراحل خاصی می‌رسد و با مباحثی نظیر آینده، ازدواج، موفقیت، خوشبختی و ... گره می‌خورد. دختران در دوره راهنمایی مسائلی را متوجه می‌شوند که به طور طبیعی برایشان حساسیت‌های بیشتری ایجاد می‌کند و این حساسیت‌ها موجب نگرانی‌های جدیدی می‌شود. قهرمان زندگی ایشان در این دوره کسی است که اولاً: بتواند ابهامات ذهنیشان را نسبت به همین مسائل جدید، به خوبی برطرف نماید. ثانیاً: در مشکلاتی که برایشان پیش می‌آید دستشان را بگیرد.

ضعف باورهای مذهبی ممکن است به برخی از مشکلات دامن بزند در حالی‌که قوت آن می‌تواند بسیاری از آن‌ها را برطرف کند. آینده دختران ما مهون آرامش روانی امروز آن‌هاست و هیچ چیزی مثل باور به رابطه «خدا و بنده» آنان را به این آرامش نمی‌رساند پدر و مادر می‌توانند به گونه ای رفتار کنند که دخترشان در زندگی خود، دنبال قهرمان دیگری غیر از خدا نگردد. به این معنی که باور کند هر موجودی قدرت و توانائی خود را از خدا می‌گیرد و در یک کلام «لا حول و لا قوة الا بالله» پدر و مادر، شوهر و هر کس دیگری که امروز یا فردا می‌تواند یاری اش کند، وابسته به قدرت و اراده خداست و اگر او نخواهد هیچ اتفاقی نمی‌افتد، هرچند که همه قدرت‌ها هم برای انجام کاری بسیج شوند و هرچه خدا بخواهد انجام می‌شود هرچند که همه قدرت‌ها در مقابل آن بایستند. کسی که به این باور قلبی رسیده باشد، بعید است که در نماز سستی کند چه رسد به اینکه بخواهد آن را ترک نماید.

● دست شما درد نکند!

جسم و روح، سلامتی، خواب، بیداری

عقل، هوش، استعدادهای مختلف

آب، هوا، سرما، گرما، زمین، آسمان

غذاها و خوردنیها، میوه جات و سبزیجات

پدر و مادر، برادر و خواهر

امکانات زندگی

و...

اینها نمونه هایی از نعمت‌های خداست که باید به خاطر آن، وی را سپاس بگوییم.

دختران سپاسگزارترند و این کار را دوست دارند. آنان به خوبی می‌فهمند که باید در مقابل کارها و لطف‌های دیگران سپاسگزار بود. آنها وفادارترند و در عمل هم آن را رعایت می‌کنند. خوبی را به این سادگی‌ها فراموش نمی‌کنند. دختران رهین یک محبت‌اند. آنان هرچه را هم که فرامش کنند، محبت را فراموش نمی‌کنند. درست است که سنین نوجوانی برای دختران هم مثل پسران با خصوصیات خاص این دوره همراه است، اما توان نابود کردن خصوصیات فطری دخترانه را ندارد. پس می‌توان با بهره‌گیری از این ویژگی ارزشمند دختران، آنان را به سمت نماز و بندگی خدا راهنمایی کرد. به بهانه های مختلف و به شکل مستقیم و غیر مستقیم، از الطاف خدای متعال یاد کنیم، گاه از دخترمان بخواهیم که لیستی از مواردی تهیه کند که خدا در اختیار ما گذاشته است؛ چیز هایی که اگر هر کس دیگری آنها را به ما بخشیده بود، حتما راضی می شدیم که به همان شکل مورد رضایتش، از وی تشکر کنیم.

البته رعایت شیوه دخترانه در انتقال محتوا مهم است؛ شیوه‌هایی مثل استفاده از شعر، داستان و امثال آن که از لطافت خاصی برخوردار است و مطلب را به صورت مستقیم نمی‌گوید، بلکه آن را به شکل غیر مستقیم به مخاطب منتقل می‌کند.

● پیدا و پنهان

راز وضو چیست؟

راز مسح سر و مسح پاها در وضو چیست؟

راز رو به قبله خواندن نماز چیست؟

راز تکبیرة الاحرام چیست؟

چرا موقع تکبیر دستها را تا روبه‌روی گوش‌هایمان بالا می‌آوریم؟

چرا رکوع می‌کنیم؟

چرا در هر رکعت دو بار سجده می‌کنیم؟

و ...

دختران (مخصوصاً در سنین نوجوانی) به راز و مسائل رازگونه بسیار اهمیت می‌دهند، دوست دارند رازهایی داشته باشند و دوستانی که گوش شنوائی برای شنیدن این رازها دارند. آنان حتی اگر سَرّی هم نداشتند، تلاش می‌کنند مطلبی را به عنوان راز، برای خود بتراشند و آن را از دیگران مخفی کنند. قصه‌هایی که دارای گره‌های کور زیادی است و همچنین داستان های اسرارآمیز، برایشان جذابیت بیشتری دارد، انسان‌هایی که زندگی پرمرمز و رازی دارند، مورد توجه ایشان هستند، خلاصه آنها می‌خواهند دنیایی از رازهای پنهان بسازند و در همان دنیا زندگی کنند.

این «رازگاری دخترانه» ظرفیت خوبی است برای این‌که بتوانیم در این سنین آنان را به نماز ترغیب کنیم و اگر اهل نماز هستند، در جهت بهبود و رشد کیفی نماز خواندن یاری‌شان نمائیم. همچنان‌که می‌دانیم، نماز رازهایی دارد و هر کدام از افعال آن به گونه‌ای به همان راز نهفته می‌پردازد. درواقع هر فعلی که نمازگزار انجام می‌دهد، به

یکی از این اسرار می‌پردازد و اگر او از قدرت بندگی لازم برخوردار باشد، می‌تواند آن راز را برای خودش کشف کند. نماز حقیقتاً یک عبادت مرموز است؛ عبادتی که از ظاهر آن هم کاملاً پیداست که اسراری دارد. این رازها ممکن است از طریق عقل اصلاً قابل فهم و کشف نباشند، ولی کسی که بتواند به حقیقت نماز برسد، کلیدهای گنج نماز را به دست می‌آورد و درهای بسته را باز می‌کند.

وقتی دختران نوجوان ما بدانند که نماز گزار به دنبال کشف رازهایی است که خدا بین او و خودش قرار داده است، به احتمال قوی نسبت به انجام آن راغب‌تر می‌شود یا سعی می‌کند از این به بعد با دقت بیشتری به آن بپردازد. البته نباید در این مسئله به کلی‌گویی اکتفا کرد. چرا که این کار نتیجه مهمی در بر ندارد. بلکه باید به موارد مختلفی از اسرار نماز بپردازیم که در روایات معصومین (ع) و کلام بزرگان دین آمده است. همچنین نباید همه مسائل را در یکی دو جلسه مطرح و تمام کنیم بلکه برای تأثیر بیشتر، لازم است مسائل مختلف را در جلسات متعدد با فاصله‌های زمانی زیاد برای شان به صورت کامل توضیح دهیم تا مدت نسبتاً طولانی ذهن آنان مشغول باشد.

خاطرات خانه مادر بزرگ

خدا رحمتش کنه! مادر بزرگ من خیلی مهربون بود، دائم قریون صدقه‌ام می‌رفت! یه جانماز زیبایی مخملی داشت که همیشه بوی عطر می‌داد. وقتی برای نماز بازش می‌کرد، همه خونه پر از عطر می‌شد. می‌رفت تو اتاق پنج در، جلوی در روبه قبله می‌ایستاد. آفتاب از پنجره های رنگی روی چادر نمازش می‌تابید. انگار یه فرشته داره تو بهشت نماز می‌خونه...

لحظات و ساعات زندگی می‌گذرد، روزها و شب‌ها سپری می‌شود ولی خاطره‌ها می‌ماند، خاطره‌هایی تلخ و شیرین که ما با آنها زیسته‌ایم و اتفاقاتی که متن زندگی ما را در این کره خاکی شکل داده‌اند.

دختران نسبت به پسران جزء نگرترند. آنها به مسائل ریزی حساسیت نشان می‌دهند که شاید پسران حتی متوجه آنها هم نشده باشند. به همین جهت دختران به خاطره و سرگذشت‌ها بسیار اهمیت می‌دهند و بیشتر آنها علاقه دارند، دفتر خاطراتی داشته باشند. دو دوست دختر وقتی همدیگر را می‌بینند دوست دارند که به دفتر خاطرات همدیگر نگاه کنند و حتی از همدیگر می‌خواهند که خاطره‌ای در دفتر طرف مقابل بنویسند.

والدین باهوش همچنان که در موارد دیگر از فرصت‌های فطری فرزندان خود در جهت تربیت اسلامی استفاده می‌کنند، در این موضوع نیز فرصت را غنیمت می‌دانند. آنان حس خاطره گرایی دختران خود را با خاطرات شیرینی از نماز پاسخ می‌گویند. از دوران کودکی یا نوجوانی خود قصه‌هایی نقل می‌کنند که برای امروز نوجوانشان، هم جالب و شنیدنی و هم مفید است. آنان نکته‌ها و خاطرات ناب دیگران را حفظ یا یادداشت می‌کنند و در موقع مناسب آن را با آب و تاب برای فرزند خود تعریف می‌کنند.

در نقل خاطره برای آنان یا مغزشان را از زلال معرفت نماز سیراب می‌کنند یا دلشان را از محبت خدا و عشق عبودیتش سرشار می‌سازند. گاه برخی از نکات مهم که مربوط به نماز است در خاطره آنان به اندازه یک یا دو جمله نیست، اما آنان همین مطلب کوتاه را پردازش می‌کنند و به گونه‌ای نقلش می‌کنند که به برجسته‌ترین و مؤثرترین قسمت خاطره تبدیل می‌شود.

گاه دیده می‌شود برخی از دختران استعداد بالایی در نویسندگی و قصه‌سازی و داستان‌نویسی و امثال آن دارند. اگر بتوانیم چنین استعدادهایی را در جهت نماز هدایت کنیم، به نتایج بسیار جالبی خواهیم رسید.

سبک دل‌چه

طرح خانه بهشتی

نویسنده: حسن جعفریان

کاری از: مرکز تخصصی نماز

طراح گرافیک: احمد دیندار

به سفارش:

معاونت فرهنگ، آموزش و پژوهش ستاد اقامه نماز کشور

مراکز پخش:

۱. تهران، میدان فلسطین، انتشارات ستاد اقامه نماز؛

تلفن: ۸۸۹۰۰۰۵۹ – ۸۸۸۹۶۶۶۶

۲. دفاتر ستادهای اقامه نماز سراسر کشور

پایگاه اینترنتی:

NAMAZ.IR | QUNOOT.IR

ستاد اقامه نماز